

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Komentar kretanja u sektoru nebankarskih finansijskih institucija na kraju 2024. godine

Analiza finansijskog sektora u BiH na kraju 2024. godine

Na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine, na kraju 2024. godine poslovalo je 125 finansijskih institucija, koje su uključene u redovitu statistiku Centralne banke BiH i to u bankovnom sektoru 21 banka i jedna razvojna banka i u sektoru nebankovnih finansijskih institucija (u daljnjem tekstu se koristi statistički termin sektor Ostalih finansijskih institucija/sektor OFI) koji obuhvaća: 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, 29 mikrokreditnih organizacija, 37 investicijskih fondova, 4 lizing društva, 6 brokerskih kuća i 2 burze. Prikupljanje ove statistike se vrši sukladno međunarodnoj metodologiji propisanoj u MMF-om Priručniku za monetarnu i finansijsku statistiku (2000), putem jedinstvenog izvještajnog obrasca 2SR za banke i 4SR za nebankovne finansijske institucije (Standardized Report Forms/SRF). Korištenjem jedinstvenih izvještajnih obrazaca za predstavljanje bilance stanja moguće je proizvesti agregirane i harmonizirane podatke za razinu BiH.

Broj finansijskih institucija u BiH

Financijske institucije u BiH	pro. 23			lip. 24			pro. 24		
	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno	FBiH	RS	Ukupno
Banke*	14	8	22	14	8	22	14	8	22
Društva za osiguranje i reosiguranje	11	14	25	11	14	25	11	14	25
Mikrokreditne organizacije	13	15	28	14	16	30	13	16	29
Investicijski fondovi	18	15	33	19	15	34	21	16	37
Lizing društva	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Brokerske kuće	3	4	7	2	4	6	2	4	6
Burze	1	1	2	1	1	2	1	1	2
Ukupno	64	57	121	65	58	123	66	59	125

* Uključena Razvojna banka FBiH

Ukupna aktiva finansijskog sektora u Bosni i Hercegovini je na kraju 2024. godine, iznosila 52,18 milijardi KM (nekonsolidirani podatci) i veća je za 4,49 milijardi KM ili za 9,4% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Najveći udio su i dalje imale banke koje su sudjelovale s 87,7 % u ukupnoj aktivni finansijskog sektora. Društva za osiguranje i reosiguranje sudjeluju s 2,80 milijardi KM, odnosno 5,4% ukupne aktive finansijskog sektora. Uspoređujući sa stanjem na kraju 2023. godine, društva za osiguranje i reosiguranje, mikrokreditne organizacije, investicijski fondovi, lizing društva i burze bilježe porast aktive, dok je kod brokerskih kuća došlo do znatnog pada bilančne sume.

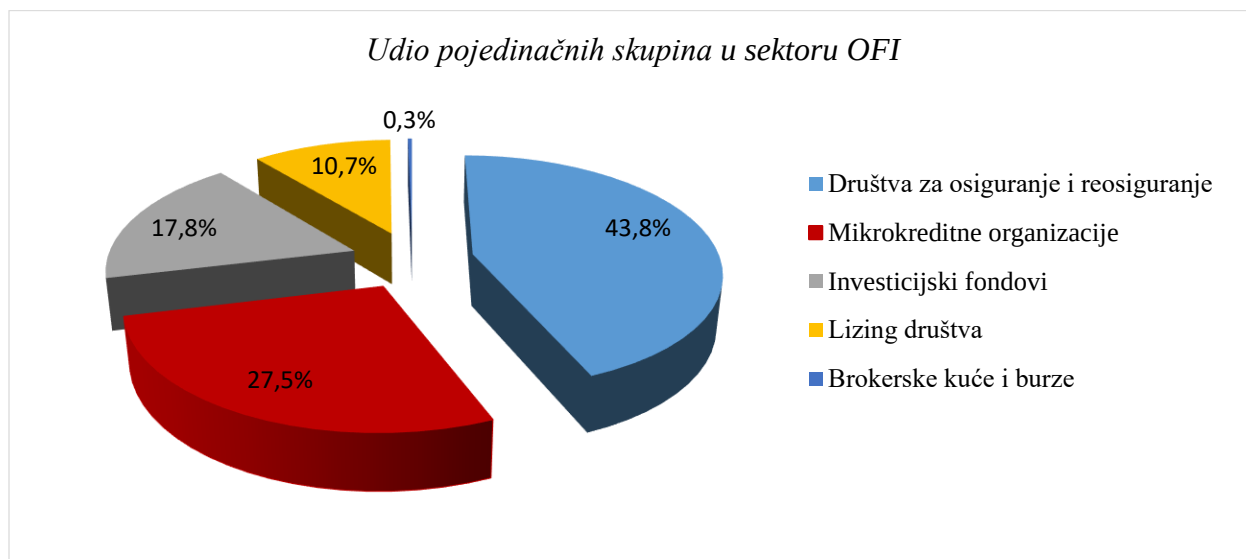
Financijski sektor u BiH (milijuni KM)

Financijske institucije u BiH	12/2023		06/2024		12/2024		Indeks rasta aktive	
	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	Aktiva	Udio (%)	12.2024 / 12.2023	12.2024 / 06.2024
Banke	41.810,9	87,7	43.433,4	87,6	45.781,6	87,7	109,5	105,4
Društva za osiguranje i reosiguranje	2.628,9	5,5	2.751,2	5,6	2.799,5	5,4	106,5	101,8
Mikrokreditne organizacije	1.539,5	3,2	1.647,0	3,3	1.757,7	3,4	114,2	106,7
Investicijski fondovi	1.049,5	2,2	1.047,2	2,1	1.139,2	2,2	108,5	108,8
Lizing društva	631,8	1,3	664,0	1,3	682,3	1,3	108,0	102,8
Brokerske kuće	12,9	0,0	9,6	0,0	8,5	0,0	65,9	88,5
Burze	10,8	0,0	11,4	0,0	11,0	0,0	101,8	95,9
Ukupno za sektor	47.684,3	100,0	49.563,8	100,0	52.179,6	100,0	109,4	105,3

Sektor nebankovnih financijskih institucija (sektor OFI)

Stanje ukupne aktive sektora OFI u BiH, na 31.12.2024. godine je iznosilo 6,40 milijarde KM i veće je za 524,6 milijuna KM ili 8,9 % u usporedbi sa stanjem na kraju 2023. godine, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine veće je za 267,6 milijuna KM ili 4,4%. Najveću aktivu u okviru sektora OFI imala su društva za osiguranje i reosiguranje sa 2,80 milijardi KM, što predstavlja udio od 43,8 % u ukupnoj aktivni sektora OFI, zatim slijede mikrokreditne organizacije sa 1,76 milijardi KM (27,5 % učešća), investicijski fondovi sa 1,14 milijardi KM (17,8 % udjela), lizing društva sa 682,3 milijuna KM (10,7 % učešća), preostalih 19,5 milijuna KM (0,3 % udjela) se odnosi na aktive brokerskih kuća i burzi u BiH.

Udio nebankovnih financijskih institucija u sektoru OFI na kraju 2024. godine

U nastavku je data kratka analiza tri podsektora s najvećim udjelom u sektoru OFI.

Društva za osiguranje i reosiguranje

Na tržištu osiguranja u BiH, na kraju 2024. godine, poslovala su 24 društva za osiguranje i jedno društvo za reosiguranje, od čega 15 društava obavlja djelatnost neživotnog osiguranja, a 10 su kompozitna društva koja obavljaju poslove neživotnog i životnog osiguranja. Društva za osiguranje u BiH bilježe kontinuiran i stabilan godišnji porast aktive i imaju 43,8% udjela u ukupnom sektoru OFI. Bilančna suma sektora osiguranja (s uključenim reosiguranjem) na dan 31.12.2024. godine iznosila je 2,80 milijarde KM i veća je za 48,3 milijuna KM, odnosno, 1,8 % u odnosu na stanje na dan 30. 6. 2024. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veća je za 170,6 milijuna KM ili 6,5 %.

Najznačajniji udio u strukturi aktive imaju vrijednosni papiri, koji su na kraju 2024. godine iznosili 837,0 milijuna KM, odnosno 29,9 % ukupne vrijednosti aktive, zatim ostali depoziti (poglavito oročeni depoziti kod banaka) i nefinancijska aktiva (nekretnine). Ulaganja u vrijednosne papire, poglavito entitetske obveznice, bilježe kontinuiran rast i na kraju 2024. godine veća su za 6,5% u odnosu na prvo polugodište 2024. godine, a u odnosu na 31.12.2023. godine za 12,0%.

U strukturi pasive najveći udio od 65,9 % imaju bruto tehničke rezerve koje su na dan 31.12.2024. godine iznosile 1,84 milijarde KM i veće su za 0,9 % u odnosu na stanje na polugodištu 2024. godine, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, bruto tehničke rezerve osiguranja bilježe rast od 5,5%.

Mikrokreditne organizacije u BiH

Bilančna suma mikrokreditnih organizacija na kraju 2024. godine iznosila je 1,76 milijarde KM i veća je za 218,1 milijun KM ili 14,2% u odnosu na kraj 2023. godine, a u odnosu na kraj polugodišta 2024. godine veća je za 110,7 milijuna KM ili 6,7%. Od ukupne bilančne sume na mikrokreditne fondacije (MKF) se odnosi 701,2 milijuna KM ili 39,9%, dok se na mikrokreditna društva (MKD) odnosi 1,06 milijardi KM ili 60,1%.

Ukupan iznos plasiranih kredita kod mikrokreditnih organizacija na kraju 2024. godine iznosio je 1,45 milijardi KM, što predstavlja 82,5% ukupne aktive. U usporedbi sa stanjem na kraju 2023. godine, mikrokreditni portfelj bilježi rast od 199,3 milijuna KM ili 15,9%, dok je u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine veći za 95,7 milijuna KM ili 7,1%. Promatrajući sektorsku strukturu plasiranih kredita, dominantan je udio mikrokredita odobrenih fizičkim osobama u visini od 97,4%, a preostalih 2,6% se odnosi na mikrokredite odobrene pravnim osobama.

Osnovni izvor sredstava mikrokreditnih organizacija su obveze po uzetim kreditima koje su na kraju 2024. godine iznosile 930,3 milijuna KM ili 52,9% ukupne pasive i veće su u odnosu na kraj 2023. godine za 158,8 milijuna KM ili 20,6%, dok su u odnosu na kraj polugodišta 2024. godine veće za 55,2 milijuna KM ili 6,3%. Ukupni kapital mikrokreditnih organizacija na kraju 2024. godine iznosi 604,2 milijuna KM ili 34,4% ukupne pasive i veći je za 21,2 milijuna KM ili 3,6% u odnosu na kraj 2023. godine, dok je u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine veći za 27,8 milijuna KM ili 4,8%.

Investicijski fondovi

Ukupna aktiva investicijskih fondova na kraju 2024. godine iznosila je 1,14 milijardi KM i veća je u odnosu na stanje na kraju 2023. godine za 89,7 milijuna KM, odnosno 8,5%, a u usporedbi sa stanjem na kraju polugodišta 2024. godine, veća je za 92,0 milijuna KM ili 8,8%.

Portfelj investicijskih fondova u iznosu od 1,08 milijardi KM čine 94,7% njihove ukupne aktive, a sastoji se od dužničkih vrijednosnih papira 40,7%, vlasničkih vrijednosnih papira 39,6%, depozita 17,2%, nekretnina 2,3%, a najmanji postotak se odnosi na zajmove 0,2%.

